พันธกรณี (ข้อและสาระสำคัญ)	รายละเอียด (สาระสำคัญของกฎหมาย)	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
Article I Objectives	ข้อ ๑	พระราชบัญญัติว่าด้วยการ	กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วย
The objectives of the Member-States	วัตถุประสงค์ของประเทศสมาชิกภายใต้	ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว	การบริการเป็นความตกลงแม่บท
under the ASEAN Framework Agreement on	กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการบริการ (ต่อไป	พ.ศ. ୭୯୯୭	ที่กำหนดหลักการเจรจาเพื่อจัดทำ
Services (hereinafter referred to as "this	จะเรียกว่า กรอบความตกลง) คือ		ขอผูกพันเฉพาะด้านการค้าบริการ
Framework Agreement") are:	(ก) เสริมสร้างความร่วมมือด้านการบริการ		โดยมีเป้าหมายให้มีการเปิดเสรี
(a) to enhance cooperation in services	ระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ		การค้าบริการ และยกเลิกอุปสรรค
amongst Member States in order to improve	และความสามารถในการแข่งขัน กระจายกำลังการผลิต		ของการค้าบริการใน ๑๒ สาขาหลัก
the efficiency and competitiveness, diversify	จัดหาและกระจายบริการของผู้ให้บริการทั้งใน		๑๒๘ สาขายอย โดยสาระสำคัญ
production capacity and supply and	และนอกอาเซียน		ของกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วย
distribution of services of their service	(ข) ขจัดข้อจำกัดด้านการค้าบริการระหว่าง		การค้าบริการได้กำหนดพันธกรณี
suppliers within and outside ASEAN;	ประเทศสมาชิก และ		และหลักการที่ประเทศสมาชิก
(b) to eliminate substantially restrictions	(ค) เปิดเสรีการค้าบริการ โดยขยายขอบเขต		ต้องปฏิบัติเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับ
to trade in services amongst Member States;	ของการเปิดเสรีที่นอกเหนือจากการดำเนินการ		การจัดทำความตกลงด้านการค้า
and	ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ		บริการในสาขาเฉพาะต่อไป ดังนั้น
(c) to liberalise trade in services by	โดยมีวัตถุประสงค์ให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรี		การออกกฎหมายหรือการแก้ไข
expanding the depth and scope of	ด้านบริการ		กฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณี
liberalisation beyond those undertaken by			จึงต้องพิจารณาความตกลงในสาขา
Member States under the GATS with the aim			เฉพาะด้านที่ประเทศไทยมีข้อผูกพัน
to realising a free trade area in services.			ต่อไป
Article II Areas of Cooperation	ข้อ ๒ ขอบเขตของความรู่วมมือ		
1. All Member States shall participate in	๑. ประเทศสมาชิกทั้งหมดจะมีส่วนร่วม		
the cooperation arrangements under this	ในความร่วมมือภายใต้กรอบความตกลง โดยคำนึงถึง		

พันธกรณี (ข้อและสาระสำคัญ)	รายละเอียด (สาระสำคัญของกฎหมาย)	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
Framework Agreement. However, taking	วรรค ๓ ของข้อ ๑ ของกรอบความตกลงเพื่อยกระดับ		
cognizance of paragraph 3 of Article I of this	ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน ในการนี้		
Framework Agreement on Enhancing ASEAN	ประเทศสมาชิกตั้งแต่สองประเทศขึ้นไปหรือกว่านั้น		
Economic Cooperation, two or more Member	อาจดำเนินการตามข้อตกลงก่อนได้ หากประเทศ		
States may proceed first if other Member	สมาชิกอื่นยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการ		
States are not ready to implement these	๒. ประเทศสมาชิกจะเสริมสร้างและส่งเสริม		
arrangements.	ความร่วมมือในภาคบริการที่มีอยู่ และพัฒนา		
2. Member States shall strengthen and	ความร่วมมือในสาขาบริการที่ยังไม่ครอบคลุมผ่านการ		
enhance existing cooperation efforts in	(ก) จัดให้มีหรือพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก		
service sectors and develop cooperation in	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน		
sectors that are not covered by existing	(ข) เข้าร่วมความร่วมมือด้านการผลิต ด้านตลาด		
cooperation arrangements, through inter alia;	และการซื้อขาย		
(a) establishing or improving infrastructural	(ค) ค้นคว้าและการพัฒนา และ		
facilities;	(ง) แลกเปลี่ยนข้อมูล		
(b) joint production, marketing and	m. ประเทศสมาชิกจะกำหนดสาขาความร่วมมือ		
purchasing arrangement;	ของภาคบริการ และกำหนดแผนปฏิบัติการ โครงการ		
(c) research and development; and	และข้อตกลงร่วมกันที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขต		
(d) exchange of information.	ของความร่วมมือ		
3. Member States shall identify sectors for			
cooperation and formulate Action Plans,			
Programmes and Understandings that shall			
provide details on the nature and extent of			
cooperation.			

พันธกรณี (ข้อและสาระสำคัญ)	รายละเอียด (สาระสำคัญของกฎหมาย)	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
Article III Liberalisation	ข้อ ๓ การเปิดเสรี		
Pursuant to Article 1 (C), Member States	ตามข้อ ๑ (ค) ประเทศสมาชิกจะเปิดเสรีการค้า		
shall liberalise trade in services in a	บริการในสาขาต่าง ๆ ตามกรอบเวลาที่เหมาะสม โดยจะ		
substantial number of sectors within a	(ก) ขจัดมาตรการเลือกปฏิบัติที่มีอยู่ทั้งหมด		
reasonable time-frame by:	และข้อจำกัดการเข้าถึงตลาดระหว่างประเทศสมาชิก		
(a) eliminating substantially all existing	และ		
discriminatory measures and market access	(ข) ไม่สร้างมาตรการเลือกปฏิบัติและข้อจำกัด		
limitations amongst Member States; and	การเข้าถึงตลาดขึ้นใหม่หรือเพิ่มเติมมาตรการดังกล่าว		
(b) prohibiting new or more discriminatory			
measures and market access limitations.			
Article IV Negotiation of Specific	ข้อ ๔ การเจรจาข้อผูกพันเฉพาะ		
Commitments	๑. ประเทศสมาชิกจะเจรจาเกี่ยวกับมาตรการ		
1. Member States shall enter into	อุดหนุนทางการค้าในสาขาการบริการที่กำหนด		
negotiations on measures affecting trade in	เพื่อบรรลุข้อผูกพันที่นอกเหนือจากข้อผูกพัน		
specific service sectors. Such negotiations	ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ และเพื่อให้		
shall be directed towards achieving	ประเทศสมาชิกให้สิทธิพิเศษแก่กันบนพื้นฐาน		
commitments which are beyond those	ของหลักปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง		
inscribed in each Member State's schedule of	๒. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะกำหนด		
specific commitments under the GATS and for	ข้อผูกพันเฉพาะตามวรรค ๑ ไว้ในตารางข้อผูกพันเฉพาะ		
which Member States shall accord	๓. บทบัญญัติของกรอบความตกลงนี้จะไม่ถูก		
preferential treatment to one another on an	ตีความไปในทางกีดกันประเทศสมาชิกใดจากการให้		
MFN basis.	หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากประเทศที่มีพรมแดนติดกัน		

พันธกรณี (ข้อและสาระสำคัญ)	รายละเอียด (สาระสำคัญของกฎหมาย)	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
2. Each Member State shall set out in a schedule, the specific commitments it shall undertake under paragraph 1. 3. The provisions of this Framework Agreement shall not be so construed as to prevent any Member State from conferring or according advantages to adjacent countries in order to facilitate exchanges limited to contiguous frontier zones of services that are both locally produced and consumed.	เพื่อจำกัดความสะดวกในการแลกเปลี่ยนการบริการ บริเวณชายแดนที่มีการผลิตและบริโภค		
Article V Mutual Recognition	ข้อ ๕ ความตกลงยอมรับร่วม		
1. Each Member State may recognise the education or experience obtained, requirements met, or licenses or certifications granted in another Member State, for the purpose of licensing or certification of service suppliers. Such recognition may be based upon an agreement or arrangement with the Member State concerned or may be accorded autonomously. 2. Nothing in paragraph 1 shall be so construed as to require any Member State to			

	T	<u> </u>	T.
พันธกรณี (ข้อและสาระสำคัญ)	รายละเอียด (สาระสำคัญของกฎหมาย)	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
accept or to enter into such mutual			
recognition agreements or arrangements.			
Article VI Denial of Benefits	ข้อ ๖ การปฏิเสธผลประโยชน์		
The benefits of this Framework	ય અ		
Agreement shall be denied to a service	<u>ไม่ให้แก่</u> ต่อผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลธรรมดาของประเทศ		
supplier who is a natural person of a non-	ที่มิใช่สมาชิก หรือนิติบุคคลที่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย		
Member State or a juridical person owned or	ของประเทศสมาชิก แต่มีเจ้าของหรือควบคุมโดยบุคคล		
controlled by persons of a non-Member State	ที่มิใช่บุคคลของประเทศสมาชิก และมิได้มีส่วนร่วมใน		
constituted under the laws of a Member	การดำเนินธุรกิจที่สำคัญในประเทศสมาชิก		
State, but not engaged in substantive			
business operations in the territory of			
Member State(s).	W W W B		
Article VII Settlement of Disputes	ข้อ ๗ การระงับข้อพิพาท		
1. The Protocol on Dispute Settlement			
Mechanism for ASEAN shall generally be	จะถูกอ้างถึงเป็นการทั่วไปและจะนำไปใช้ในส่วนที่		
referred to and applied with respect to any	เกี่ยวกับข้อพิพาทที่เกิดจากการตีความหรือการปรับใช้		
disputes arising from, or any differences	กรอบความตกลงนี้หรือข้อตกลงที่เกิดขึ้นระหว่าง		
between Member States concerning the	ประเทศสมาชิก		
interpretation or application of, this	๒. กลไกการระงับข้อพิพาทเฉพาะอาจกำหนดขึ้น		
Framework Agreement or any arrangements	เพื่อวัตถุประสงค์ตามกรอบความตกลงนี้ ซึ่งจะถือเป็น		
arising therefrom.	ส่วนหนึ่งของกรอบความตกลง		

ASEAN Framework Agreement on Services
กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการบริการ

พันธกรณี (ข้อและสาระสำคัญ)	รายละเอียด (สาระสำคัญของกฎหมาย)	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
2. A specific dispute settlement mechanism may be established for the purposes of this Framework Agreement which shall form an integral part of this Framework Agreement. Article VIII Supplementary Agreements or Arrangements Schedules of specific commitments and Understandings arising from subsequent negotiations under this Framework Agreement and any other agreements or arrangements, Action Plans and Programmes arising thereunder shall form an integral part of this Framework Agreement.	ข้อ ๘ ความตกลงหรือข้อตกลงเพิ่มเติม ตารางข้ อผู กพันเฉพาะและ ข้ อตกลงร่ วม แผนปฏิบัติการ และโครงการที่เกิดขึ้นจากการเจรจา ร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกภายใต้กรอบความตกลงนี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งของกรอบความตกลง		
Article IX Other Agreements 1. This Framework Agreement or any action taken under it shall not affect the rights and obligations of the Member States under any existing agreements to which they are parties. 2. Nothing in this Framework Agreement shall affect the rights of the Member States	 ข้อ ๙ ความตกลงอื่น ๑. กรอบความตกลงนี้หรือการดำเนินการใด ๆ ที่กระทำภายใต้กรอบความตกลงนี้จะไม่กระทบต่อ สิทธิและหน้าที่ของประเทศสมาชิกในความตกลงอื่น ที่ได้เป็นภาคีอยู่ ๒. กรอบความตกลงนี้ไม่มีผลต่อสิทธิของประเทศสมาชิกในการเข้าทำความตกลงอื่นตราบเท่าที่ไม่ขัดต่อ 		

พันธกรณี (ข้อและสาระสำคัญ)	รายละเอียด (สาระสำคัญของกฎหมาย)	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
to enter into other agreements not contrary	หลักการ วัตถุประสงค์ และเงื่อนไขของกรอบความตกลง		
to the principles, objectives and terms of this	นี้		
Framework Agreement.	๓. เมื่อมีการลงนามกรอบความตกลงนี้		
3. Upon the signing of this Framework	ประเทศสมาชิกจะต้องแจ้งให้เลขาธิการอาเซียนทราบ		
Agreement, Member States shall promptly	โดยทันทีเกี่ยวกับข้อตกลงที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบ		
notify the ASEAN Secretariat of any	ต่อการค้าบริการที่สมาชิกนั้นเป็นผู้ลงนาม		
agreements pertaining to or affecting trade in			
services to which that Member is a signatory.			
Article X Modification of Schedules of	ข้อ ๑๐ การเปลี่ยนแปลงตารางข้อผูกพันเฉพาะ		
Specific Commitments	๑. ประเทศสมาชิกอาจแก้ไขหรือถอนข้อผูกพัน		
1. A Member State may modify or	ที่กำหนดในตารางข้อผูกพันเฉพาะของตน ณ		
withdraw any commitment in its schedule of	เวลาใดเวลาหนึ่ง ภายหลังจาก ๓ ปี นับแต่วันที่		
specific commitments, at any time after three	ข้อผูกพันนั้นมีผลบังคับใช้ โดย		
years from the date on which that	(ก) แจ้งให้ประเทศสมาชิกอื่นและเลขาธิการ		
commitment entered into force provided:	อาเซียนทราบถึงเจตนาที่จะแก้ไขหรือถอนข้อผูกพัน		
(a) that it notifies other Member States	ดังกล่าวภายใน ๓ เดือนก่อนวันที่จะดำเนินการแก้ไข		
and the ASEAN Secretariat of the intent to	หรือถอนข้อผูกพัน		
modify or withdraw a commitment three	(ข) เจรจากับประเทศสมาชิกที่ได้รับผลกระทบ		
months before the intended date of	เพื่อตกลงเรื่องการชดใช้ค่าเสียหายที่จำเป็น		
implementation of the modification or	๒. ในการชดใช้ค่าเสียหาย ประเทศสมาชิก		
withdrawal; and	ต้องคำนึงถึงข้อผูกพันที่มีผลประโยชน์ร่วมกันมากกว่า		

พันธกรณี (ข้อและสาระสำคัญ)	รายละเอียด (สาระสำคัญของกฎหมาย)	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
(b) that it enters into negotiations with an	สิทธิประโยชน์ทางการค้าที่กำหนดในตารางข้อผูกพัน		
affected Member State to agree to necessary	เฉพาะก่อนที่จะมีการเจรจาดังกล่าว		
compensatory adjustment.	๓. การชดใช้ค่าเสียหายให้กำหนดบนพื้นฐาน		
2. In achieving a compensatory	ของหลักปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง		
adjustment, Member States shall ensure that	๔. ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเศรษฐกิจอาเซียน		
the general level of mutually advantageous	โดยการรับรองจากที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน		
commitment is not less favourable to trade	อาจจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติเพิ่มเติมเพื่อบังคับใช้กับข้อนี้		
than that provided for in the schedules of			
specific commitments prior to such			
negotiations.			
3. Compensatory adjustment shall be			
made on an MFN basis to all other Member			
States.			
4. The SEOM with the endorsement of the			
AEM may draw up additional procedures to			
give effect to this Article.			
Article XI Institutional Arrangements	ข้อ ๑๑ ข้อตกลงเกี่ยวกับสถาบัน		
1. The SEOM shall carry out such	๑. ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจ		
functions to facilitate the operation of this	จะทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน		
Framework Agreement and further its	ตามกรอบความตกลงนี้และดำเนินการให้เป็นไปตาม		
objectives, including the organisation of the	วัตถุประสงค์ของกรอบความตกลง รวมถึงจัดให้มี		
conduct of negotiations, review and			

พันธกรณี (ข้อและสาระสำคัญ)	รายละเอียด (สาระสำคัญของกฎหมาย)	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
supervision of the implementation of this	การเจรจา ทบทวน และติดตามการปฏิบัติตาม		
Framework Agreement.	กรอบความตกลง		
2. The ASEAN Secretariat shall assist SEOM			
in carrying out its functions, including	เจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจในการดำเนินงาน		
providing the support for supervising,	รวมถึงสนับสนุน ประสานความร่วมมือ และทบทวน		
coordinating and reviewing the	การดำเนินงานตามกรอบความตกลงนี้		
implementation of this Framework			
Agreement.			
Article XII Amendments	ข้อ ๑๒ การแก้ไขเพิ่มเติม		
The provisions of this Framework	. * *		
Agreement may be amended through the	การแก้ไขเพิ่มเติมโดยความยินยอมของประเทศสมาชิก		
consent of all the Member States and such	ทั้งหมด การแก้ไขเพิ่มเติมนั้นจะมีผลบังคับใช้เมื่อได้รับ		
amendments shall become effective upon	การยอมรับจากประเทศสมาชิกทั้งหมด		
acceptance by all Member States.			
Article XIII Accession of New Members	ข้อ ๑๓ การภาคยานุวัติ		
New Members of ASEAN shall accede to	ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนต้องยอมรับ		
this Framework Agreement on terms and	ข้อกำหนดและเงื่อนไขของกรอบความตกลงนี้ที่ได้ตกลง		
conditions agreed between them and	ร่วมกันกับผู้ลงนาม		
signatories to this Framework Agreement.			
Article XIV Final Provision	ข้อ ๑๔ บทบัญญัติสุดท้าย		
1. The terms and definitions and other	๑. ข้อกำหนด คำจำกัดความ และบทบัญญัติ		
provisions of the GATS shall be referred to	อื่น ๆ ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการจะนำมา		

พันธกรณี (ข้อและสาระสำคัญ)	รายละเอียด (สาระสำคัญของกฎหมาย)	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
and applied to matters arising under this	อ้างถึงและปรับใช้ใช้ในกรณีที่กรอบความตกลงนี้มิได้มี		
Framework Agreement for which no specific	บทบัญญัติใดกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ		
provision has been made under it.	๒. กรอบความตกลงนี้จะเก็บรักษาไว้กับ		
2. This Framework Agreement shall be	เลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะเป็นผู้ทำสำเนารับรอง		
deposited with the Secretary-General of	ความถูกต้องส่งให้กับประเทศสมาชิกโดยเร็ว		
ASEAN, who shall promptly furnish a certified	์ ๓. กรอบความตกลงนี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อมี		
copy thereof to each Member State.	การมอบสัตยาบันสารหรือเอกสารรับรองที่ได้รับ		
3. This Framework Agreement shall enter	การลงนามโดยรัฐบาลทั้งหมดให้กับเลขาธิการอาเซียน		
into force upon the deposit of Instruments of			
ratification or acceptance by all signatory			
governments with the Secretary-General of			
ASEAN.			